

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 22-2590
ערר 22-2591
ערר 22-2592

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
טניה חכמוב, רו"ח - חברה

העוררת: א.ד.א 23 שירותי שיווק בע"מ, ח.פ. 515585735
באמצעות עו"ד אנחל סרחיו דקל

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. העררים שבנדון נסובים על בקשת העוררת למענקי הוצאות קבועות בתקופות הזכאות לנואר-פברואר 2021, מרץ-אפריל 2021 ומאי-יוני 2021, בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק**).
2. בערר קודם, ערר 22-1611 א.ד.א. 23 שירותי שיווק בע"מ נ' **רשות המסים** (ניתן ביום 2.8.2022), אשר נסוב על בקשותיה למענק בתקופות הזכאות מאי-יוני 2020 ויולי-אוגוסט 2020, קיבלנו את טענות העוררת. בהחלטה קבענו כי הוצאותיה הקבועות השנתיות של העוררת גבוהות מאלו שחושבו על ידי המשיבה, וכי בחישוב המענק לא הייתה הצדקה לסטות מהנוסחה הקבועה בחוק.
3. יומיים לאחר מתן ההחלטה בערר הקודם, פנתה המשיבה אל העוררת בנוגע להשגותיה בתקופות הזכאות שבנדון, וביקשה ממנה מסמכים רבים, בהיקף משמעותי – מאזן בוחן לשנת 2021 כולל כל חשבוניות הוצאות, דפי חשבון בנק לכל שנת 2021 (בעו"ש ובמט"ח), כל חשבוניות ההכנסות בחודשים 7/2019 עד 12/2019, כולל הסכמים עם אותם לקוחות. העוררת התנגדה למסירת המידע, בהיקף הרחב שהתבקש, וביקשה לאשר את ההשגות על יסוד ההחלטה בערר הקודם. במסגרת התכתובת בין הצדדים, עמדה העוררת על כך שהסוגיה נדונה כבר בערר הקודם, והבהירה כי אם תידרש להגיש ערר נוסף על החלטה זו היא תדרוש הוצאות משפט והוצאות שכר טירחת עורך דין – ואולם המשיבה סירבה לאשר את ההשגה.
4. לבסוף, נדחו ההשגות לתקופות אלו בשל כך שהעוררת סירבה למסור את המסמכים. הערר שבנדון נסוב אפוא על החלטה זו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

5. חשוב לציין כי המענקים הנדונים בעררים שלפנינו כבר שולמו לעוררת במהלך שנת 2021, בהתאם לבקשה שהוגשה, ורק ביום 20.2.2022, כשסיימה המשיבה לברר השגה שהגישה העוררת לגבי תקופת זכאות אחרת – היא החליטה לדרוש מהעוררת להשיב את המענקים בתקופות זכאות אלו. החלטת הדחיה הדורשת השבת המענקים שהתקבלו (אלו הנדונים כעת) ניתנה בד בבד עם ההחלטה בהשגה שנדונה בערר הקודם.
6. עם קבלת העררים הנוכחיים, ביקש יו"ר הוועדה מהמשיבה להבהיר מדוע לא יתקבל הערר על הסף, מכוח העיקרון של מעשה בית דין והכללים החלים על השתק פלוגתא, ובשים לב לפסיקת ועדת הערר אודות תיקון החלטותיה הסופיות של המשיבה. בתגובה, טענה המשיבה כי ההחלטה הקודמת נסובה על שנת 2020 ועל בחינת הוצאותיה הקבועות של העוררת לשנת 2020; לעניין שנת 2021, סברה המשיבה כי הייתה צפויה ירידה בהוצאות הקבועות, בשל סיום חוזים שהוצגו בערר הקודם, וטענה כי היה מקום לדרוש את הגשת המסמכים שנדרשו - ואולם לאור החלטת יו"ר הוועדה הודיעה המשיבה כי היא אינה עומדת על דחיית הבקשה ומאשרת את המענקים כפי שהתבקשו.
7. המשיבה ביקשה למחוק את העררים ללא צו להוצאות, אולם העוררת עמדה על בקשתה לפסיקת הוצאותיה בערר – הן בשל הטענה שהמשיבה פעלה בחוסר תום לב בכך שלא קיבלה את החלטת הוועדה בערר הקודם, הן בשים לב לאיחור במתן החלטה בהשגה, הן לנוכח הקושי התזרימי שנוצר אצלה, והן לנוכח הוצאות מיותרות בגין שכר טירחת עורך דין.
8. לעניין יישום ההחלטה בערר הקודם, טענה המשיבה כי הערר מתייחס רק להוצאות של שנת 2020 ובשנת 2021 נדרשה בדיקה נוספת. המשיבה טענה כי ויתרה על טענותיה לאור העמדה שהובעה על ידי יו"ר הוועדה, מתוך מטרה לחסוך בזמן שיפוטי ולמנוע את עיכוב המענק לעוררת. לעניין האיחור בשלב ההשגה, הזכירה המשיבה כי מדובר באיחור זניח, שכן כבר בחלוף 4 ימים מהמועד האחרון החל הטיפול בהשגה, ובחלוף 17 ימים ניתנה החלטה. המשיבה העירה כי חיובה בהוצאות עלול לפגוע בתמריץ להגיע לפשרות בהתאם להמלצות הוועדה.
9. לאחר ששמענו את טענות הצדדים, באנו לכלל מסקנה כי יש לפסוק הוצאות משפט לחובת המשיבה.
10. ראשית, בין טענותיה השונות של המשיבה, ניכר כי היא לא נתנה את דעתה לכך שהחלטות בתקופות הזכאות הנדונות הן החלטות מתקנות – שהוצאו לעוררת לאחר שכבר אושרו לה מענקים באופן סופי. בפסיקה קודמת עמדנו על כך שהמשיבה מוסמכת לתקן את החלטותיה אם נפלה בהם טעות, אך עליה להפעיל סמכות זו בזהירות, תוך מתן משקל

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

לאינטרס הלגיטימי של הסתמכות על המענק שכבר אושר (ראו ערר 22-1626 יורם ברק - שמאות מקרקעין בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 18.7.2022).

11. בענייננו, המשיבה ראתה לנכון לתקן את ההחלטות לתקופות הנדונות, והפיקה תחת ידיה החלטה זהה לזו שכבר נדונה והוכרעה בערר הקודם. בהחלטה המתוקנת, לא טענה המשיבה כי ישנו הבדל כלשהו בין שנת 2020 לשנת 2021. הסיבה היחידה שתקופות הזכאות של שנת 2021 לא נדונו בערר הקודם הייתה סיבה פרוצדורלית – העובדה שבעררים אלו טרם ניתנה החלטה בהשגה. רק לאחר שעמדתה של המשיבה נדחתה, ביקשה המשיבה לערוך מקצה שיפורים נוסף, ולמעשה לתקן פעם נוספת את עמדתה, תוך ניסיון להבחין בין שנת 2020 לבין שנת 2021.

12. ככלל, הוצאות קבועות של עסק הן קבועות (כפי שניתן להבין משמן). המשיבה עצמה נוהגת לבחון את ההוצאות הקבועות תוך התייחסות משותפת לכל תקופות הזכאות (ובמידת הצורך נערכת השוואה בין סך המענקים המבוקש בכלל תקופות הזכאות לבין סך ההוצאות הקבועות בכל התקופות). גם במקרה הספציפי הנדון בפנינו, דחתה המשיבה את כל המענקים לשנת 2021, בשים לב לעובדה שהמענקים שאושרו לתקופות זכאות קודמות – בשנת 2020 (!) – גבוהים מסך הוצאותיה הקבועות. גם במסגרת ההחלטה בערר הקודם, ההוצאות הקבועות של העוררת נבחנו על פני 8 תקופות זכאות, תוך השוואה לסך המענקים המבוקשים בכל תקופות הזכאות. תיאורטית, ייתכן שיכולים לחול שינויים פתאומיים המצדיקים הבחנה בין שנת 2020 לשנת 2021, אך מעשית – לא הייתה לכך כל הצדקה, בוודאי לא כזו המצדיקה בדיקה נוספת "בגלגול שלישי", זמן רב לאחר שהמענק המקורי כבר אושר.

13. המשיבה לא התבססה מהימן וחד משמעי, שמורה על כך שבשנת 2021 חל שינוי של ממש בפעילות העוררת, המצדיק בחינה נוספת וסטייה מהממצאים שכבר התקבלו לגבי שנת 2020 – אלא רק ביקשה לקבל מידע נוסף כדי לבחון זאת. בשלב זה של בירור הזכאות של העוררת, לאחר שגם ההחלטה המתוקנת נדחתה בערר הקודם, לא היה כל מקום לפתוח בהליך נוסף של בדיקה, על מנת לבחון האם מתקיימים פערים בין שנת 2020 לשנת 2021, שיכולים להצדיק בדיעבד את התיקון שנערך. בוודאי שלא היה מקום לדרוש מסמכים בהיקף הנרחב כפי שהתבקש.

14. "מקצה השיפורים" שערכה המשיבה בנוגע לתקופות הזכאות הנדונות אינו תוצאה מקרית. במועד הדיון הייתה המשיבה ערה לעובדה שהוגשו השגות גם על ההחלטות לשנת 2021, וגם אם לא חלף המועד למתן החלטה בהשגה – ניתן היה לפעול לכך שתתקבל החלטה בהשגה, וכלל ענייניה של העוררת ידונו בד בבד אלו עם אלו. המשיבה המתינה עם מתן החלטה בהשגות אלו עד למועד מתן החלטה סופית בערר (קצת יותר מחודש לאחר שהוגשו

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

תגובות הצדדים בתיק, וכחודשיים לאחר תום הדיון) – ומיד לאחר מכן החליטה להידרש להשגות, תוך "תגובה" להחלטת הוועדה.

15. אין צורך להזכיר כי החלטותיה של הוועדה הן סופיות, וככל שהמשיבה סבורה שהתקבלה החלטה מוטעית, פתוחה בפניה הדרך להגיש ערעור על ההחלטה. האפשרות שישנו הבדל בין שנת 2020 לשנת 2021, שעליה הצביעה המשיבה, לא אמורה להצדיק דיון נוסף בסוגיה שרובה ככולה כבר הוכרעה בערר קודם – בוודאי לא במקרה כגון זה שבו המשיבה כבר תיקנה את עמדתה בשלב קודם. אילו התברר שחלה טעות של ממש בהחלטה המקורית, ייתכן שניתן היה להצדיק את ההחלטה המתקנת, אולם מעת שהתקבל הערר כנגד החלטה דומה שהפיקה המשיבה – הנטל המוטל על המשיבה על מנת להוכיח שמדובר בטעות, הוא כבד ביותר. ספק אם יש מקרה שבו ניתן להצדיק תיקון ההחלטה בגלגול שלישי באופן כזה, ובוודאי שלא ניתן להצדיק בשלב זה עריכת בדיקה עובדתית נוספת.

16. אמנם, צודקת המשיבה בקביעה כי ככלל, רצוי להימנע מפסיקת הוצאות כנגד צד שמסכים לוותר על טענותיו, מתוך הכרה בהגינות של צעד שכזה, ועל רקע החיסכון בזמן השיפוטי. עם זאת, במקרים חריגים שבהם ניכר בבירור שהתנהלותו של אותו צד ראויה לביקורת ושלא היה לה מקום מלכתחילה – ניתן לפסוק הוצאות גם במקרה של החלטה מוסכמת (וראו ערר 1208-22 מיני גוס בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 6.6.2022, שבו נדון מקרה הפוך – המשיבה היא זו שביקשה להטיל הוצאות על עוררת שחזרה בה מהערר, ובקשתה התקבלה). על רקע שיקולים אלו, ולנוכח השלב המוקדם שבו ויתרה המשיבה על עמדתה – פסקנו את הוצאות העוררת על הצד הנמוך.

17. המענקים לתקופות הזכאות הנדונות כבר שולמו לעוררת, ולפיכך על המשיבה לבטל לאלתר את דרישת החזר, באופן שיאפשר את תשלום מלוא המענקים האחרים שהעוררת זכאית להם, אשר קוזזו כנגד דרישות החזר אלו. העררים שבנדון ייסגרו, והמשיבה תשלם את הוצאות העוררת בסך של 2,000 ש"ח כאמור לעיל.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, ו' חשוון תשפ"ג, 31/10/2022, בהעדר הצדדים.

2592-22, 2591-22, 2590-22

טניה חכמוב, רו"ח
נציגת ציבור

ערן עסיס, עו"ד
יו"ר הועדה